

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XVI. Augustini doctrinam nihil hæreticis hac in parte patrocinari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

CAPVT XVI.

*Augustini doctrinam nihil hæreticis hæc in parte
patrocinari.*

*August. ad
Ianuarium.*

RESTAT vt quid aliàs sibi velit, ostendamus: Ipsam enim religionem, quam paucissimis & manifestissimis celebrationum sacramentis misericordia Dei liberam esse voluit, seruilibus ait oneribus premi, vt tolerabilior sit conditio Iudæorum, qui etiã si tempus libertatis non agnouerint, legalibus tamen sarcinis, non humanis præsumptionibus subijciebantur. Sed qui hæc, de quibus loquitur, seruilia onera, in præceptis institutisque Ecclesiasticis intelligunt, profusus neque quid disputet Augustinus, neque quid proximè antecedar, animaduertunt. Differit autem capite decimo nono de ijs quæ tanquam sacramenta, non publica eorum auctoritate qui præsumunt, instituta: sed priuata quorundam præsumptione, excogitata seruetur & à paucis, & variè. Scribit enim hunc in modum: Quod autem instituitur præter consuetudinem, vt quasi obseruatio sacramenti sit, approbare nõ possum: etiamsi multa huiusmodi propter nonnullarum vel sanctarum vel turbulentarum personarum scandala deuitanda, liberiùs improbare non audeo, sed hoc nimis doleo, quia multa quæ in diuinis libris saluberrima sunt præcepta, minùs curantur, & tam multis præsumptionibus plena sunt omnia, vt grauiùs corripitur qui per octauas suas terram pede nudo tetigerit, quàm qui mentem vinolentia sepelierit. Omnia itaque talia, quæ neque sanctarum Scripturarum auctoritatibus continentur, nec in Episcoporum Conciliis statuta inueniuntur, nec consuetudine vniuersæ Ecclesiæ roborata sunt, sed diuersorum locorum, diuersis moribus innumerabiliter variantur: ita vt vix, aut omnino nunquam inueniri possint causæ, quas in eis institua-

stituendis homines secuti sunt, vbi facultas tribuitur,
 sine vlla dubitatione rescanda existimo. Quamuis
 enim neque hoc inueniri possit, quomodo contra fidē
 sint: ipsam tamē religionem, quam paucissimis & ma-
 nifestissimis celebrationum Sacramētis misericordia
 Dei esse liberam voluit, seruilibus oneribus premunt.
 Sed Ecclesia Dei, inter multam paleam, multa que zi-
 zania constituta, multa tolerat: & tamen quæ sunt cō-
 tra fidem vel bonam vitam, non approbat, nec tacet,
 nec facit. Sic Augustinus. De præceptis autem ijs &
 consuetudinibus, quæ exhortationem habēt vitæ me-
 lioris, vide superiori capite quid dicat. Miror sanē
 quid ita volueris (inquit) vt de ijs quæ variè per diuer-
 sa loca obseruantur, tibi aliqua conscriberem: cūm &
 non sit necessarium, & vna in his saluberrima regula
 retinenda sit: vt quæ neque sunt contra fidem, neque
 contra bonos mores, & habent aliquid ad exhortatio-
 nem vitæ melioris, vbicunque institui videmus, vel
 instituta cognoscimus, non solūm non improbemus,
 sed etiam laudando atque imitando sectemur, si ali-
 quorum infirmitas non ita impedit, vt amplius detri-
 mētum sit. Si enim eo modo impediat, vt maiora stu-
 diorum lucra speranda sint, quàm calumniatorum
 detrimenta metuenda: sine dubitatione faciendum
 est maximè illud, quod etiam de Scripturis defendi
 potest, sicut de Hymnis & Psalmis canendis: cūm &
 ipsius Domini & Apostolorum habeamus documēta,
 & exempla, & præcepta, de hac re tam vtilia. Sed & in
 hac eadem epistola, Quadragesimæ ieiuniū, ob quod
 maximè isti queruntur se premi seruitute, quanti fe-
 cerit, verbis eius manifestissimis exprimitur. Quadra-
 gesima sanē, inquit, ieiuniorum habet auctoritatem &
 in veteribus libris, ex ieiunio Moyſi & Helix, & ex
 Euangelio: quia totidem diebus Dominus ieiunauit,
 demonstrans Euangelium non dissentire à Lege &
 i Ptophe-

Prophetis, & infra: Nam ut quadraginta dies ante Pascha seruentur, Ecclesiae consuetudo roborauit. Vnde perspicuum est, non voluisse eum hoc ieiunium inter ea censeri, de quibus loquitur in Psalmum 118. scribens: cum & inter Christianos esse dicit, qui timore habeant Dei, sed non secundum scientiam, statuentes duriora praecepta, quae non possit humana conditio sustinere, idque disciplinae praetextu, cui consulere velle videantur. Sed neque ea quae significandi causa instituta sunt, superiore loco improbat, quando neque legitima deest auctoritas qua sint instituta, & causa reddi potest, quam obrem sic vtiliter obseruentur. In eadem quippe epistola, Paschae, & eius quae ante celebratur Quadragesimae, sacramentum exponit. Quod etiam sit quod medium tempus inter Pascha & Pentecosten significet, declarat: in quo ieiunia relaxantur, & statim oramus, inquit, quod est signum resurrectionis. vnde etiam omnibus diebus Domnicis, inquit, hoc ad altare obseruatur, & Alleluia cantatur; quod significat actionem nostram futuram non esse, nisi laudare Deum: sicut scriptum est: Beati qui habitant in domo tua Domine, in secula seculorum laudabunt te. vbi vero legitimum auctoritatem posuerit, qua istiusmodi quae institui, verbis quoque suis aperuit: siue cum ait adiunctam esse ipsorum dierum obseruationem per Patrum Concilia, & orbi vniuerso Christiano persuasum esse, eo modo Pascha celebrari oportere: siue cum postea dicit, illa, cum facultas adest, rescari debere, quae neque sanctarum Scripturarum auctoritatibus continentur, neque in Conciliis Episcoporum, neque consuetudine Ecclesiae vniuersae roborata sunt, sed diuersorum locorum, diuersis moribus innumerabiliter variantur; ita ut vix aut omnino nunquam inueniri possint causae, quas in ijs instituendis homines secuti sunt. Haec si in literis Augustini perpendere, non

Psal. 83.

adeò nobis impudenter pauca eius verba obijce-
rent, quibus fucum facerent imperitis.

CAPVT XVII.

*Quomodo supradictis nihil repugnet, quòd scriptum
est, in duobus de dilectione mandatis
Legem Prophetasque pendere.*

SI quem autem fortasse moueat quod scriptum est,
Sin duobus de dilectione mandatis Legem Pro-
phetasque pendere: is vel hoc consideret, non minùs
veteris Legis tempore verè id dici potuisse: cùm ta-
men essent tam multa, & adeò multiplicia diuinæ Le-
gis præcepta, quæ obseruare etiam homines eius tem-
poris iusti debuerunt. Sed quia plenitudo Legis dile-
ctio est, idcirco quæcunque præcepta sunt, siue quæ
peculiariter diuina dicuntur, siue quæ à Præfectis vice
Dei constituuntur, duobus illis obseruatis de dilectio-
ne præceptis (quorum vis patet latissimè) vniuersa ex-
pedite seruantur. ipsaq; dilectio, qua maximè in rebus
ordo seruatur, & obedientia roboratur, impleri illa iu-
bet: ne qua à nobis offensione charitas Dei proximè ve-
ladatur. Si enim paternam dilectionem violat filius,
recusans qualecunque iustum patris imperium: quo-
modo charitatem quam proximis superioribusque
suis debeant, illi conseruabunt, qui iustissimas eorum
leges & præcepta reiiciunt? Quonam modo etiã cum
hac obstinatione animi rebellantis, charitas ipsius Dei
constabit, cuius voluntas est, vt Præpositis quisq; suis
obtemperet? Si diligere Deum (ait Chryostomus) di-
ligere proximū est (Nam, si diligis me o Petre, inquit,
pascue oues meas) si etiam dilectio proximi facit vt
mandata custodias: meritò ait in hoc totam Legem &
Prophetas pendere. Diuus quoque Augustinus; Me-
ritò, inquit, magister bonus dilectionem sic sepe com-
mendat,

Matth. 23

.i. uel .i.

Homil. 72. v. 3
Matth.Tract. 87.
in Ioannem.